

Catalunya no és un país bilingüe

Quan un nen fill de mare castellana i pare català o al revés, parla amb els seus pares i s'adreça a un d'ells en llengua castellana, i a l'altre en la llengua catalana diem que aquest nen és bilingüe: usa les dues llengües indistintament; no hi ha cap llengua que domini l'altre.

El mot "bilingüisme" aplicat a un país és del tot inexacte. No hi ha cap país bilingüe. Sempre que en un país conviuen dues llengües, una d'elles domina i a llarg plaç una d'elles acaba imposant-se en la seva totalitat i fa desaparèixer l'altra.

Tenim el cas de tots els països colonitzats: Sudamèrica, on és parla el castellà, a nord-amèrica, l'anglès; a l'Àfrica el francès i l'anglès... etc. Una cosa semblant trobem als països catalans: a la Catalunya Nord la imposició del francès, arraconant el català que molts joves ja no parlen, i a la resta del nostre territori la imposició evident del castellà.

Durant molts anys l'Estat Espanyol va utilitzar tots els medis possibles per tal de fer desaparèixer la llengua catalana; malgrat això tot el poble era català i mai varem deixar de parlar la llengua pròpia.

En aquests moments el problema és molt més greu, sobretot a Barcelona, on a la majoria dels barris de gent immigrada no se sent parlar mai el català i hem de tenir en compte que el tant per cent de gent immigrada és molt alt.

Els nens que viuen en aquests van a l'escola on tot és fa en castellà, la T.V., les revistes, els còmics, les pel·lícules... tot és en castellà. Com es poden sentir arrelats a Catalunya? Quina estimació poden tenir pel lloc on han nascut, si no participen ni de la cultura, ni de la llengua, ni de les tradicions catalanes?

La llengua catalana (quan hi és) ocupa un segon lloc, i encara que ens parlin de bilingüisme i de cooficialitat és pura teoria.

Fa pocs dies el sociòleg Salvador Giner parlava d'aquest problema i preveia la desaparició del català dintre d'uns quaranta anys si la situació continua com ara.

Així doncs, l'única solució que veig és:

- Oficialitat de la llengua catalana.
- Escola catalana (amb unes hores setmanals de llengua castellana). O sigui al revés de com es fa ara.
- Un canal de Televisió íntegrament en català.
- Augmentar el nombre de diaris, revistes en català.

Malgrat tot l'escola catalana no serà possible fins que la Generalitat deixi de fer lleis ambigües com la següent que ha sortit en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, en el seu número 79:

El centres desenvoluparan programes en llengua catalana en les diverses àrees, nivells i cursos, **atenent en tot cas l'opció dels pares la situació sociolingüística dels alumnes i els medis disponibles per portar-los a terme**

Analitzem-ho una mica. Situem-nos en un barri d'immigrants amb un 99% de no catalanoparlants, cas molt corrent a Barcelona.

Quina és la situació sociolingüística? Castellà!

Quins són els medis disponibles? El 98% dels mestres són castellans que a vegades ni entenen el català.

Quina sera l'opció dels pares? No fa falta respondre l'última pregunta.

I si l'opció dels pares sigués d'anar cap a una escola catalana, com fer-ho possible quan tots els mestres són castellans?

Aquí arribem a un punt de pessimisme. Mentre tots els mestres d'arreu dels països catalans no parlin català, el problema no tindrà solució.

Així, doncs, què fer amb tots els mestres castellans si és vol aconseguir una catalanització?

Primer de tot que en els propers anys no vinguin mestres de fora o si venen que aprenguin el català.

Segon: Tots els mestres que són a Catalunya per trasllat forçós, donar-los plaça al seu lloc d'origen.

Tercer: els mestres castellans que ja pensen viure a les terres catalanes que facin alguna assignatura en llengua castellana a la segona etapa i, això sí, que es comprometin a aprendre el català en un curt plaç. Deixar-los així tota la primera etapa a mestres de parla catalana, que és quan un nen té més facilitat per aprendre una llengua i podríem anar fent una catalanització progressiva si la Generalitat prenguéss una postura radical, per exemple: a partir del curs 81-82 totes les escoles dels Països Catalans haurien de fer preescolar i primer curs de bàsica tot en català. A l'any següent s'augmentaria a 2.ºn de bàsica i així progressivament.

En tot el que he exposat algú pot entreveure el desig de fer als nens castellanoparlants el mateix que ens varen fer a nosaltres, però és el cas contrari: Es tracta d'arrelar a la gent castellanoparlant al lloc on han nascut i on es parla català. Abans, en l'època franquista es tractava d'anular a un poble fent desaparèixer la seva llengua.

FESTES I FESTETES

La Festa Major ha passat. I també Sant Ferriol. De festes petites no en tindrem fins per Sant Esteve, quan l'Associació de Veïns celebra la seva. De la del Carme se'n ha perdut la mena, tot i que es deia de tornar-la a endegar, avançant-la en el temps. Pel Roser, per Sant Jordi, tornarem a treure la senyera i ballar sardanes. Sarrià és un poble festejador, però tradicional al conservar les dates.

Pels volts del mes de Març es celebrà, l'any 1909, la festa de l'arbre a càrrec de la mainada de l'escola, festa que, malgrat la importància simbòlica que té, no va arrelar.

Sarrià poble no té arbres; uns diuen que el fum no els deixa créixer, altres, els que més, que no se'n planten. Si de Barcelona enyorem els plàtans de l'Eixample, a Sarrià enyorem l'urbanista, la ma màgica que dibuixi arbres a tots els projectes i racons. En el nou projecte del Carrer de la Rasa, hom hi ha dibuixat arbres. També està "en ment" convertir el Carrer Josep Pallach, allà a on s'enderrocà la casa pairal dels Ensesa, en una avinguda que ens portés al riu, idíl·lic passeig, encara avui abocador d'escombreries. Són altres els projectes per aconseguir, sobretot el d'Els Vinyers, pel casc antic de Sarrià, ja no hi ha remei. Ha passat la màquina d'asfaltar i ha cobert totes les esperances, tots els colors de verd.

Hem vist una placeta a Palamós, semblant a la Plaça de l'Obra. Estava tota plena d'arbres i hem somniat que era la plaça de l'Església, fresca i acollidora. I al baixar del núvol dels somnis i trepitjar els esbarzers i la pols, hem pensat que aquell 21 de març de l'any 1909 es podria convertir en un altre diumenge de març de l'any 1981, quan tots anàvem a plantar arbres al bosc, als patis, als horts, als carrers i a les places, fins trencar la grisor del ciment, per tornar-lo de color verd clar, verd fosc, verd d'arbre, en una gran festa.

ASSUMPCIÓ.

MARIA COMAS I LLADÓ